

Тищенко Марія Миколаївна

кандидат педагогічних наук,

науковий співробітник

відділу порівняльної педагогіки

Інституту педагогіки НАПН України

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Сьогодні головні завдання школи докорінно змінюються в порівнянні із завданнями минулого століття. Вони полягають не в тому, щоб дати учневі певну освіту в синтетичній капсулі, а щоб озброїти вмінням функціонувати в умовах, коли знання і технології змінюються набагато швидше, ніж покоління людей. У цих умовах зростає значення вміння самонавчання. Самонавчання стає необхідним у пристосуванні до змінних потреб ринку праці. Для навчання у XXI столітті характерне постійний розвиток особистості, її здібностей талантів, навичок, тобто навчання протягом життя. Одними із завдань, які ставлять перед собою середні навчальні заклади Великої Британії у процесі навчання та виховання учнів є: самоусвідомлення (розуміння своїх сил, потреб, інтересів, прагнень і цінностей, вміння приймати рішення (розуміння того, як приймати рішення відносно своїх можливостей) та навички самонавчання учнів, наприклад, коли учень планує власне навчання і потім самостійно вчиться згідно розробленого плану. Приготувати до самонавчання – це вироблення вміння пошуку і критичного використання джерел інформації (від бібліотек до Інтернету), навчання аналізу і синтезу даних. При цьому змінюється роль вчителя – він не стільки постачає знання, скільки допомагає учневі творити і реалізовувати програми.

Одна із ключових компетенцій, запропонованих Європейською комісією в документі «Пропозиція для Рекомендаційної Ради щодо ключових компетентностей для навчання протягом життя» від 17.01.2018 є цифрова компетентність, яка включає в себе впевнене, критичне та відповідальне використання та взаємодії з цифровими технологіями для навчання, взаємодія

у суспільстві. Вона включає в себе інформаційну грамотність, спілкування та співпрацю, створення цифрового контенту (включаючи програмування), безпеку (включаючи цифрове благополуччя та компетенції, пов'язані з кібербезпекою) та вирішення проблем. Основними знаннями, вмінням та навичками, пов'язаними з цією компетенцією є розуміння, як цифрові технології можуть підтримувати спілкування, творчість та інновації, а також усвідомлювати їх можливості, обмеження, результати та ризики, розуміння загальних принципів, механізмів та логіки, що лежать в основі розвитку цифрових технологій, і знати основну функцію та використання різних пристроїв, програмного забезпечення та мереж. Учні повинні застосовувати критичний підхід до обґрунтованості, надійності та впливу інформації та даних, доступних цифровими засобами, та володіти знаннями правових та етичних принципів, пов'язаних із використанням цифрових технологій. Англія є першою країною у світі, яка запровадила обов'язкове комп'ютерне програмування, ІКТ у національному курикулумі на початковому та середньому рівнях (у навчальних закладах)

Середня освіта у Великобританії постійно розвивається і вдосконалюється. П'ять тенденцій можна визначити у обов'язковій освіті у Великобританії: подолання різниці досягнень між різними учнями, збільшення кількості учнів, зменшення кількості людей, які проходять початкову підготовку вчителів, зростаюче використання технологій та зміна рівня шкільної автономії та різноманітності. Ці тенденції формують три чинники: зростання населення, нерівність та зміна ринку праці

Сучасні технології все частіше застосовуються в школах, у класі. Технології можуть бути використані для підтримки різних методів навчання. Більшість викладачів використовують технології для доповнення існуючих методів навчання. Дослідження показали, що технології самі по собі не покращує навчання учнів: вплив на навчання студентів залежить від того, як ці технології використовує вчитель. Школи використовують технологію для

моніторингу відвідувань, обміну інформацією між персоналом, обліковими даними, записами, та управління фінансами.

Виявлено, що відповідно до документу "Освітня майстерність скрізь" (2016 рік березень) відділу освіти "Освіта є відмінною рисою цивілізованого суспільства, двигуна соціальної справедливості та економічного зростання, основи нашої культури та найкращої інвестиції, яку ми можемо зробити в майбутнє нашої країни. Чим краще освічене наше суспільство, тим краще, більш згуртовано, продуктивне та інноваційне. Це є життєво важливим для позиції Великобританії в 21 столітті. Наша система освіти повинна конкурувати з тими, хто навколо світу».

Відповідно до документу Відділу освіти "Стратегія відділу освіти 2015-2020. Освіта світового рівня та турбота" існує три системні цілі, до яких спрямовані освітні та системи соціальної допомоги, і дванадцять стратегічних пріоритетів, на яких зосереджується Департамент. Цей документ визначає плани уряду щодо надання висококваліфікованої освіти в будь-якому місці, з тим щоб "кожна дитина та молодь могли отримати доступ до світового рівня освіти, досягаючи всіх своїх можливостей незалежно від місця розташування, попереднього досягнення та походження". Ці три цілі є: безпека та добробут, відмінна освіта усюди, підготовка до дорослого життя.

З'ясовано, що підходи до реформ лежать у п'яти основних принципах, які визначають, як уряд реалізує цю програму: спочатку діти та молодь (забезпечення дітей та молоді разом з їхніми сім'ями та опікунами, які задоволені якістю системи освіти та служби дітей); високі очікування щодо кожної дитини (забезпечує підтримку та виклик, щоб кожна дитина в кожній області могла досягти безкомпромісно високих стандартів); результати, а не методи (встановлення розтягування, добре вимірювані результати та надання фахівцям можливостей визначити, як їх досягти, за допомогою інноваційних місцевих рішень); підтримувана автономія (вирівняти фінансування, контроль, відповідальність та підзвітність в одному місці, як можна ближче до передової лінії, забезпечити інститути можуть співпрацювати та отримувати

доступ до необхідної їм підтримки, щоб досягти успіху); відповідність потребам і продуктивності (забезпечити, щоб заклади реагували на зміни та потреби користувачів та продуктивність - автономія може бути зароблена і втрачена, при цьому найбільш успішні лідери заробляють свою автономію, розширюють свій вплив і навпаки).